

Zbiór Orzeczeń

Sprawa C-201/16

Majid Shiri

(wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Verwaltungsgerichtshof)

Odesłanie prejudycjalne – Rozporządzenie (UE) nr 604/2013 – Ustalenie państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego – Artykuł 27 – Środek prawny – Zakres kontroli sądowej – Artykuł 29 – Termin na przeprowadzenie przekazania – Brak dokonania przekazania w wyznaczonym terminie – Obowiązki odpowiedzialnego państwa członkowskiego – Przeniesienie odpowiedzialności – Wymóg decyzji odpowiedzialnego państwa członkowskiego

Streszczenie – wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 25 października 2017 r.

1. *Postępowanie sądowe – Ustny etap postępowania – Otwarcie na nowo – Obowiązek otwarcia na nowo ustnego etapu postępowania, aby umożliwić stronom przedstawienie uwag w przedmiocie kwestii prawnych, które zostały podniesione w opinii rzecznika generalnego – Brak*

(art. 252 akapit drugi TFUE; regulamin postępowania przed Trybunałem, art. 83)

2. *Kontrole graniczne, azyl i imigracja – Polityka azylowa – Kryteria i mechanizmy ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej – Rozporządzenie nr 604/2013 – Procedury przejęcia i wtórnego przejęcia – Termin przewidziany na przeprowadzenie przekazania wnioskodawcy ubiegającego się o ochronę międzynarodową – Skutki nieprzestrzegania tego terminu – Przeniesienie na wnioskującą państwo członkowskie odpowiedzialność za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej*

(rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 604/2013, art. 29 ust. 1, ust. 2)

3. *Kontrole graniczne, azyl i imigracja – Polityka azylowa – Kryteria i mechanizmy ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej – Rozporządzenie nr 604/2013 – Skarga na przyjętą wobec osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, decyzję w sprawie przekazania do innego państwa – Możliwość powołania się na upływ terminu na przeprowadzenie przekazania, który nastąpił po wydaniu decyzji o przekazaniu – Obowiązek zapewnienia przez państwa członkowskie skutecznego i szybkiego środka zaskarżenia*

(Karta praw podstawowych Unii Europejskiej, art. 47; rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 604/2013, motyw 19, art. 27 ust. 1, art. 29 ust. 1, ust. 2)

1. Zobacz tekst orzeczenia.

(zob. pkt 22–25)

2. Artykuł 29 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 604/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca należy interpretować w ten sposób, że jeżeli przekazanie nie zostało przeprowadzone w sześciomiesięcznym terminie określonym w art. 29 ust. 1 i 2 tego rozporządzenia, odpowiedzialność zostaje z mocy prawa przeniesiona na wnioskujące państwo członkowskie i odmowa przejęcia lub wtórnego przejęcia danej osoby przez odpowiedzialne państwo członkowskie nie jest konieczna. Z samego brzmienia tego przepisu wynika, że przewiduje on przeniesienie odpowiedzialności na wnioskujące państwo członkowskie, nie uzależniając tego przeniesienia od jakiegokolwiek reakcji odpowiedzialnego państwa członkowskiego (zob. analogicznie wyrok z dnia 26 lipca 2017 r., *Mengesteab*, C-670/16, EU:C:2017:587, pkt 61).

(zob. pkt 30, 34; pkt 1 sentencji)

3. Artykuł 27 ust. 1 rozporządzenia nr 604/2013, rozpatrywany w świetle motywu 19 tego rozporządzenia, jak również art. 47 karty należy interpretować w ten sposób, że osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową powinien przysługiwać skuteczny i szybki środek zaskarżenia umożliwiający jej powołanie się na upływ sześciomiesięcznego terminu określonego w art. 29 ust. 1 i 2 rzeczonego rozporządzenia, który nastąpił po wydaniu decyzji o przekazaniu. Przyznane w uregulowaniu krajowym takim jak to rozpatrywane w sprawie w postępowaniu głównym osobie ubiegającej się o udzielenie ochrony międzynarodowej prawo do powoływania się na okoliczności zaistniałe po wydaniu względem niej decyzji o przekazaniu, w ramach odwołania od tej decyzji, spełnia ten wymóg ustanowienia skutecznego i szybkiego środka zaskarżenia.

Zakres środka zaskarżenia dostępnego dla osoby ubiegającej się o udzielenie ochrony międzynarodowej od podjętej względem niej decyzji o przekazaniu został sprecyzowany w motywie 19 tego rozporządzenia, który wskazuje, że w celu zapewnienia przestrzegania prawa międzynarodowego ustanowiony we wspomnianym rozporządzeniu skuteczny środek zaskarżenia na decyzje o przekazaniu powinien obejmować zbadanie zarówno stosowania samego rozporządzenia, jak i sytuacji prawnej oraz faktycznej w państwie członkowskim, do którego wnioskodawca jest przekazywany (wyrok z dnia 26 lipca 2017 r., *Mengesteab*, C-670/16, EU:C:2017:587, pkt 43). Ponadto z orzecznictwa Trybunału wynika, że w świetle w szczególności ogólnego rozwoju systemu określania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrywanie wniosku o azyl wniesionego w jednym z państw członkowskich w związku z przyjęciem rozporządzenia Dublin III oraz w świetle celów wskazanych w tym rozporządzeniu art. 27 ust. 1 rzeczonego rozporządzenia powinien być interpretowany w ten sposób, że przewidziane w nim odwołanie powinno obejmować między innymi przestrzeganie przewidzianych w nim gwarancji proceduralnych (zob. podobnie wyrok z dnia 26 lipca 2017 r., *Mengesteab*, C-670/16, EU:C:2017:587, pkt 44–48 i przytoczone tam orzecznictwo).

I tak, procedury przejęcia i wtórnego przejęcia wprowadzone rozporządzeniem Dublin III powinny w szczególności odbywać się z poszanowaniem pewnej liczby wiążących terminów, wśród których figuruje sześciomiesięczny termin wymieniony w art. 29 ust. 1 i 2 tego rozporządzenia. O ile przepisy te służą określeniu ram tych procedur, o tyle przyczyniają się one również, tak samo jak kryteria wymienione w rozdziale III tego rozporządzenia, do ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego.

W tych okolicznościach, w celu zapewnienia, że zaskarżona decyzja o przekazaniu została wydana w wyniku prawidłowego zastosowania rzeczonych procedur, sąd, do którego wniesiono odwołanie od decyzji o przekazaniu, powinien mieć możliwość zbadania twierdzeń osoby ubiegającej się o udzielenie ochrony międzynarodowej, zgodnie z którymi decyzja ta została wydana z naruszeniem przepisów art. 29 ust. 2 rozporządzenia Dublin III, ponieważ w dniu wydania rzeczonej decyzji wnioskujące

państwo członkowskie stało się już odpowiedzialnym państwem członkowskim z powodu uprzedniego upływu sześciomiesięcznego terminu określonego w art. 29 ust. 1 i 2 tego rozporządzenia (zob. analogicznie wyrok z dnia 26 lipca 2017 r., Mengesteab, C-670/16, EU:C:2017:587, pkt 55).

Mimo to należy wskazać, że w odróżnieniu od terminów analizowanych w sprawie zakończonej wyrokiem dnia 26 lipca 2017 r., Mengesteab (C-670/16, EU:C:2017:587), a regulujących sporządzenie wniosku o przejęcie, terminy wymienione w art. 29 rozporządzenia Dublin III mają na celu uregulowanie nie tylko wydania, ale także wykonania decyzji o przekazaniu. Wynika stąd, że terminy te mogą upłynąć po wydaniu decyzji o przekazaniu.

W tej kwestii należy zauważyć, że właściwe organy wnioskującego państwa członkowskiego nie mogą w takiej sytuacji zrealizować przekazania danej osoby do innego państwa członkowskiego. Przeciwnie – są one z urzędu zobowiązane do podjęcia wszelkich środków koniecznych do przyjęcia odpowiedzialności pierwszego państwa członkowskiego i rozpoczęcia bez zwłoki badania wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego przez tę osobę.

(zob. pkt 37–43, 46; pkt 2 sentencji)